

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних**

Паліативна та хоспісна допомога

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Термін вивчення (курс)	6 курс
Форма навчання	Очна
Кафедра	Фтизіатрії та пульмонології

Короткий зміст дисципліни: Паліативна допомога – це комплексний підхід, мета якого забезпечити максимально можливу якість життя паліативних хворих і членів їхніх родин, шляхом запобігання та полегшення страждань завдяки ранньому виявленню і точному діагностуванню симптомів болю та розладів життєдіяльності, проведення адекватних лікувальних заходів, симптоматичної (ад'ювантної) терапії та догляду, надання психологічної, соціальної, духовної та моральної підтримки, незалежно від захворювання, віку, соціального статусу, національності, релігійних та політичних переконань, місця проживання хворого тощо.

«Паліативна та хоспісна допомога» є клінічною навчальною дисципліною, під час вивчення якої відбувається засвоєння студентами базових теоретичних знань та практичних підходів до визначення категорії пацієнтів, які потребують паліативної та хоспісної допомоги, засвоєння основ організації надання паліативної допомоги в Україні та принципів роботи у складі мультидисциплінарної команди для надання паліативної допомоги, підходів до ведення та схем лікування паліативних пацієнтів із різними захворюваннями та патологічними станами, а також основ етико-моральних принципів при роботі із даною категорією хворих. Засвоєння теоретичного матеріалу супроводжується набуттям відповідних інтегральних, загальних і фахових компетентностей.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських):

Тема 1. Основи паліативної та хоспісної допомоги.

Визначення понять паліативної допомоги та паліативного лікування. Види паліативної допомоги.

Дефініція «паліативний пацієнт». Критерії визначення Пацієнта, що потребує паліативної допомоги. Основні групи паліативних хворих.

Поняття про захворювання, що загрожує життю та захворювання, що обмежує життя.

Поняття про якість життя хворого в термінальній стадії хронічного невиліковного захворювання. Клінічні підходи та методи оцінки якості життя паліативних пацієнтів

Основні завдання, складові та принципи паліативної допомоги. Методологічні основи паліативної допомоги.

Основи організації надання паліативної допомоги.

Принцип мультидисциплінарної команди в організації надання паліативної допомоги.

Організаційні форми надання паліативної допомоги. Заклади, що надають паліативну допомогу. Типові структура та функції хоспісу. Хоспісна допомога. Нормативно-правові акти паліативно-хоспісної допомоги в Україні. Етичні принципи надання паліативної допомоги.

Особливості надання паліативної допомоги дітям.

Тема 2. Ведення основних клінічних симптомів та синдромів інкурабельних захворювань у термінальній стадії.

Принцип синдромального підходу в паліативній медицині. Симптоматичне лікування при хронічних прогресуючих неонкологічних (у тому числі, орфанних) та онкологічних захворюваннях.

Симптоматичне лікування порушень з боку органів шлунково-кишкового тракту: анорексія/кахексія, дисфагія, нудота, блювання, діарея, закрепи, гикавка, асцит.

Симптоматичне лікування порушень з боку органів дихання: задуха, кашель, кровохаркання.

Симптоматичне лікування урогенітальних порушень: нетримання сечі, затримка сечі, спазм сечового міхура. Симптоматичне лікування психічних і неврологічних порушень: порушення сну, депресія, судоми. Паліативна допомога при пролежнях та профілактика їх утворення. Ведення паліативних хворих з тривалою інтоксикацією.

Тема 3. Паліативна та хоспісна допомога хворим із хронічним болем.

Патогенетичні основи виникнення хронічного больового синдрому.

Класифікація (типи) хронічного болю. Принципи Програми ВООЗ з полегшення болю при раку.

Класи лікарських засобів та фармакологічні препарати для знеболювання при хронічному больовому синдромі в онкології.

Рівні знеболення в паліативній онкології згідно з рекомендаціями ВООЗ. Принципи лікування хронічного больового синдрому опіоїдними анальгетиками. Ад'ювантна (додаткова, допоміжна) фармакотерапія хронічного болю. Ведення хворих із болем при ураженні кісткової тканини.

Доступ пацієнтів до фармакологічного знеболення.

Тема 4. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз, СНІД, ко-інфекцію ВІЛ/туберкульоз.

Покази до припинення етіотропного лікування хворих на туберкульоз та надання паліативної допомоги. Алгоритм надання паліативної допомоги хворим на туберкульоз легень. Особливості догляду за пацієнтами із хіміорезистентними формами туберкульозу.

Паліативна та хоспісна допомога хворим на СНІД. Фармакологічна допомога та догляд за хворими на СНІД із ураженням шкіри та слизових оболонок, шкірним зудом.

Ведення інкурабельних хворих на ко-інфекцію ВІЛ/туберкульоз.

Тема 5. Паліативна допомога в термінальному періоді життя. Невідкладні стани в паліативній медицині.

Етико-моральні та психологічні основи надання паліативної допомоги в останні дні життя. Преагональний стан. Агонія. Клінічна смерть. Реанімаційні заходи в паліативній медицині.

Невідкладні стани паліативних хворих.

Діагностика та невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності, легеневої кровотечі, гострій дихальній недостатності, тромбоемболії легеневої артерії.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;

– Загальні:

ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

– Спеціальні (фахові, предметні):

СК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

1. Тодоріко Л.Д.
2. Сливка В.І.
3. Сем'янів І.О.
4. Єременчук І.В.
5. Підвербецька О.В.
6. Підвербецький О.Я.

**Завідувач кафедри
фтизіатрії та пульмонології,
професор**

Л.Д. Тодоріко